

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1682

Vragen van het lid **De Wit** (SP) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *bijverdiensten van Commissarissen der Koningin*. (Ingezonden 2 april 2004)

1

Is het waar dat Commissarissen der Koningin Franssen van Zuid-Holland, Alders van Groningen en Borghouts van Noord-Holland betaalde nevenfuncties bekleden die niet in mindering worden gebracht op hun salaris?¹

2

Welke functies betreffen het en welk bedrag verdienen zij hier jaarlijks mee, respectievelijk welke onkostenvergoedingen ontvangen zij hiervoor boven hun salaris?

3

Worden bijverdiensten van Commissarissen der Koningin gecontroleerd? Zo ja, door wie?

4

Zijn deze bijverdiensten wettelijk geoorloofd?

5

Acht u deze bijverdiensten van Commissarissen der Koningin onder werktijd wenselijk?

6

Als het geoorloofd is, hoe wordt voorkomen dat belangenverstrengeling met hun

politieke functie optreedt? Wat vindt u van het feit dat de heer Franssen door een partijgenoot voor tenminste één van zijn functies is gevraagd?

7

Acht u het aanvaardbaar dat deze bijverdiensten niet (gedeeltelijk) in mindering worden gebracht op hun salaris?

8

Welke stappen gaat u nemen om betaalde en onbetaalde nevenfuncties van Commissarissen der Koningin transparant te maken en aan banden te leggen, opdat er controle kan plaatsvinden op belangenverstrengeling en overmatige bijverdiensten?

¹ Elsevier persbericht, 31 maart jl.

Antwoord

Antwoord van minister **Remkes** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). (Ontvangen 4 juni 2004), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 1380, vergaderjaar 2003–2004

1

Ja.

2

De commissarissen van de Koningin van Noord-Holland, Zuid-Holland en Groningen hebben mij middels een ambtsbericht laten weten dat hun nevenfuncties te vinden zijn op de provinciale websites. Zij wijzen erop dat zij, alvorens een nevenfunctie te aanvaarden, het voornemen tot

aanvaarding van een nevenfunctie voorleggen aan provinciale staten. Zij zijn van mening dat de vraag of een nevenfunctie aanvaard kan worden gezien hun positie als bestuurder in de eerste plaats door henzelf onder ogen moet worden gezien. Onder de huidige wetgeving behoeven de inkomsten of onkostenvergoedingen, voortvloeiend uit een nevenfunctie, niet openbaar gemaakt te worden. Wel is het gebruikelijk dat bij de openbaarmaking van nevenfuncties wordt aangegeven of deze functie bezoldigd of onbezoldigd is.

3 en 4

Er zijn twee soorten nevenfuncties te onderscheiden: nevenfuncties die beoefend worden uit hoofde van het ambt van commissaris der Koningin, zogenaamde q.q.-functies (qualitate qua), en nevenfuncties die niet worden vervuld uit hoofde van het ambt. Werkzaamheden verricht in de q.q.-functie behoren tot de normale taakinfilling in het kader van het ambt van commissaris. Ontvangen inkomsten moeten in de provinciekas worden gestort. Neveninkomsten die de commissaris ontvangt voor een nevenfunctie die niet vervuld wordt uit hoofde van het ambt, zijn wettelijk geoorloofd.

De commissaris van de Koningin is in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het aanvaarden van een nevenfunctie. De bestuurder moet zich daarover kunnen verantwoorden in provinciale staten. Derhalve dient

een commissaris van de Koningin op grond van artikel 66, tweede lid, Provinciewet aan provinciale staten het voornemen te melden een nevenfunctie te aanvaarden. Provinciale staten wordt op deze manier in de gelegenheid gesteld zich uit te spreken over de vraag of de vervulling van de nevenfunctie gewenst is met het oog op de goede vervulling van het ambt van commissaris van de Koningin, dan wel met oog op de handhaving van zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin. Zoals bij vraag 2 is aangegeven, is er geen verplichting tot bekendmaking van de inkomsten uit nevenfuncties. Wel wordt veelal aangegeven of de functie bezoldigd of onbezoldigd is. Het is thans dan ook geen taak van provinciale staten om deze inkomsten te controleren.

5 en 6

In de Handreiking integriteit van bestuurders bij gemeenten en provincies zijn aanbevelingen opgenomen voor bestuurders bij het aanvaarden van nevenfuncties. Het vervullen van nevenfuncties is in zijn algemeenheid uit maatschappelijk, bestuurlijk en ook persoonlijk oogpunt veelal positief te waarderen. Het vervullen van nevenfuncties vindt echter zijn grens waar dit afbreuk zou kunnen doen aan het aanzien van het ambt en een optimaal functioneren van degene die het ambt vervult. Een goede functievervulling en handhaving van onpartijdigheid en onafhankelijkheid dienen bepalend te zijn bij de beslissing of een nevenfunctie aanvaard wordt. Gesteld wordt dat bestuurders de volgende twee afwegingen dienen te maken alvorens een nevenfunctie te aanvaarden:

1. tussen het ambt en de nevenfuncties mag geen belangenverstrengeling optreden.
2. de nevenfunctie mag niet leiden tot een zodanig tijdsbeslag dat daardoor het functioneren als ambtsdrager in het geding komt. Aanbevolen wordt verder dat openbaarmaking van de nevenfunctie geschiedt door ter inzagelegging op het provinciehuis, waarbij de toegankelijkheid tevens wordt bevorderd door de informatie op de provinciale website te publiceren, met de vermelding of het gaat om een bezoldigde of onbezoldigde nevenfunctie. Ditzelfde geldt tevens

voor q.q.-functies, alhoewel dit wettelijk niet verplicht is. De bestuurder die een nevenfunctie vervult, dient dit voorts te doen vanuit het voortdurend besef dat de belangen van die nevenfunctie en de gemeente c.q. provincie uit elkaar moeten worden gehouden. Dat de heer Franssen is gevraagd voor een nevenfunctie door een partijgenoot is hierbij geen bijzondere omstandigheid.

7

Inkomsten uit nevenfuncties die niet voortvloeien uit het ambt mogen worden behouden. Er geldt hier geen wettelijke beperking.

8

In de notitie rechtspositie van politieke ambtsdragers¹ is een voorstel gedaan om een harmonisatie van de regelgeving over de openbaarheid van nevenfuncties van politieke ambtsdragers te overwegen, vanuit een uniform integriteitsbeleid. De voorschriften inzake de openbaarheid van neveninkomsten van alle politieke ambtsdragers zouden bij wet moeten worden geregeld, waarbij zoveel mogelijk gestreefd moet worden naar de uniformering van de regels. Daarbij dient te worden bepaald dat bij de openbaarmaking van nevenfuncties, zowel q.q.-functies als niet-q.q.-functies, tevens wordt vermeld of functies bezoldigd of onbezoldigd zijn. Tevens zou de wenselijkheid onderzocht moeten worden om het vereiste tijdsbeslag voor de nevenfuncties aan te duiden. Zoals ook aanbevolen is in de handreiking integriteit bij bestuurders, zou de toegankelijkheid van deze gegevens bevorderd worden door bijvoorbeeld publicatie hiervan op de provinciale website. Inmiddels heeft de Adviescommissie beloning en rechtspositie ambtelijke en politieke topstructuur advies uitgebracht, onder meer over dit voorstel². Het kabinet bereidt nu een standpunt voor. Daarin zal ook worden ingegaan op de vraag of en zo ja, welke eisen er gesteld moeten worden aan de vermelding van nevenfuncties door commissarissen van de Koningin.

¹ Kamerstukken 28 479, nr. 1.

² Over dienen en verdienen, april 2004.